

SLOVENSKI TEDNIK

Leto - Año VI. No. 288

"EL SEMANARIO ESLOVENO"

Cena 10 cent.

Uredništvo in upravnništvo

U. T. 59 - 3667 Calle AÑASCO 2322

Buenos Aires, 2. februarja 1935

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—; Inozemstvo Dolar 2.—
List izhaja ob sobotah štirikrat mesečno

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA

FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

NI DOVOLJ SAMO GOVORITI, TREBA JE DEJANJA!

Ni dovolj samo pisati in govoriti, treba je tudi dejanskih dokazov. Naša nasebina ni kulturno in gospodarsko na višku kot bi morala biti. Da je temu tako je treba iskati vzrokov najprej v nas samih, in si moramo vprašati, če smo bili tako posameznik kot celota dovolj borbeni za boljše existenco našo.

Mislimo, da ne!

Poglejmo samo nekaj dejstev!

Naša nasebina v Južni Ameriki je povsem nova in obstoja komaj eno desetletje. Semkaj so se izselili najboljši fantje in možje ter dekleta, slednja predvsem iz zaslužjenega Primorja, kar potrjuje, da je zemlja res zaslužjena od fašizma, če so morale še ženske trumoma zapustiti rodno grudo, kar kronika nobenega drugega naroda ne beleži.

Prišli smo sem in se svobodno oddahnili, še preveč svobodno, kajti mnogi so izgubili orjentacijo, ki ima za izseljenca svojevrsten pomen.

Ustanovila so se razna društva, ki pa niso mogla nuditi izseljencem tistega, kot bi bilo zanje v resnici potrebno in koristno. Vse preveč se je oddaljevalo od skupnega kulturnega in gospodarskega cilja. V vodstvih društev je bilo in je še danes preveč fanatizma in ozkoerčnosti. Dosledno se je netilo strast, verskega nacionalnega in splošno socialnega, da ne rečemo komunističnega nasprotstva. In to tako nepreudarno in neodgovorno, da nikakor ni bilo pričakovati večjega kulturnega in gospodarskega napredka nasebine.

V to anarhijo našega življa je posegel Slovenski tednik takoj ko je postal last Prosvetnih organizacij. Uspeh se že kaže v tem, da zadobiva list vedno večjo oporo in razumevanje med našimi izseljenci za skupno delovanje, seveda premalo, kar je v veliko našo skupno škodo.

Vsi prav dobro razumemo, da nas je kapitalistično gospodarstvo pahnilo v nezno borbo za obstanek in mnoge naravnost v brezdelje. Krivico današnjega sistema ne občutijo samo delavci temveč tudi takozvani šolani ljudje. Zato je naša dolžnost, da versko, nacionalno in tudi komunistično nestrpnost puščamo v ozadju in da se tembolj pobrinemo za skupni kulturni, gospodarski in socialni razvoj naše kolonije, ki je slednjič glavni princip borbe vsega človeštva, brez ozira trenutnega verskega ali političnega prepričanja posameznika ali tudi skupine. Treba je vzeti v ozir, da je danes na svetu ogromno ljudi in to predvsem mladine, ki je vzgojena tako, da dela proti svojim lastnim interesom, in prepričati jih o zablodi jih bo pač treba s kulturnimi in gospodarskimi dokazi in ne s svincom.

Primorci bi hoteli biti raje pod Kitajsko kakor pa pod fašistično Italijo, se sliši marsikaterega govoriti. Mnogim Hrvatom in Slovincem se toži po nekdanjih avstrijskih časih. Jugoslavija ni postala tista sladka domovina,

kot so jo pesniki opevali in so oni v svojih srcih naivno pričakovali.

Dokler ne bo ljudstvo z lastnimi možgani mislilo in z lastnimi rokami delalo ter od tega samo uživalo koristi, bo vsaka domovina grenka in bo ljudstvo pod kakoršnokoli družabno reformo v nesrečo samim sebi.

Ali je mogoče, da bi ljudje, ki od osemnajstega pa recimo do tridesetega leta niso nikoli nič resnega mislili in delali, da bi morali dati tudi pozneje kako zagotovilo za zboljšanje obstoja? Nikakor ne. Tega se pozneje ko pridejo bolj k pameti, oziroma, ko spoznajo, da svojemu potomstvu vsled svoje zanikarnosti niso pripravili tistega kot bi bili lahko in tudi morali, bridko kesajo.

Preveč mladine pogoltna strma pot ki vodi v boljše čase. Pravih selfmademanov, to je takih, ki bi iz sebe kaj ustvarili, jih je zelo malo. Idealizem izginja ter postaja bolj in bolj živalsko vprašanje za golo življenje. Mnogi se vdajajo nemoralnemu življenju, ker v tem vidijo edino veselje in užitek.

Navedli bi lahko še mnogo stvari, ki nas vodijo od skupnega cilja, vendar se za enkrat omejimo s tem. Opozarjamo pa odločno vse naše rojake in rojakinje brez ozira verske ali politične pripadnosti, naj se ne dajo odvracati od kulturnega in gospodarskega napredka na podlagi socialnih pravic.

Nogomet in umetno nemoralno zabavišče, ki je pretežni večini tukajšnje mladine že prešlo v meso in kri, ni naša pot.

Naša pot je izobrazba in gospodarska osamosvojitve!

RUSIJA IN ANGLIJA

Vsem bo znano, da moč, bogastvo in upliv Anglije sloni večinoma v posesti takozvanega Indijskega imperija z okoli 300 milijonov ljudi, in nebroj malih držav, ki imajo nekako samostojnost, so pa neposredno podrejene angleškemu podkralju, ki pa je uradnik angleške londonske vlade. Do te ogromne dežele je mogoče udobno priti le po morju, vsled tega Angleži skrbno zavarujejo vsako običajno pot k tej deželi. Najvažnejša je seveda pot iz Evrope, ki vodi po Sredozemskem morju, Sueškem prekopu, Rudečem morju in Indijskem oceanu. Na tej poti najdemo ogromno trdnjavo Gibraltar, ki zapira istoimensko morsko ožino ki vodi iz Atlantskega oceana v Sredozemsko morje. Skoro v sredini tega morja, leži močno utrjeni otok Malta, postaja angleške sredozemske flote.

Sueški prekop je sicer od francoske družbe, pa Egipt in Palestina dežele kraj prekopa, stoji pod angleško kontrolo. Rudeče morje ki končuje v ožini Babel Mondeb pa je zavarovano potom močnega taborišča Aden, ki zavaruje morsko ožino in tudi je nekaka kontrola čez Arabijo in njenimi vedno vojskujočimi se beduini, katere jih kontrolira potom v Adenu štacijonirane zračne flote.

Nemčija znavši kje je najbolj nevarna toč-

ka Anglije, je poskusila priti drugim potom do Indije in to po suhem in sicer je začela graditi železnico, ki bi šla čez tedanjo turško državo v Perzijski zaliv, poznalo se je to nameravano novo progo, kot železnica Berlin—Bagdad, katera železnica je tudi eden vzrokov bivše svetovne vojne. Danes je ta pot zaprta, ker je cela Mezopotamija z navideznim sultanatom Irak popolnoma pod angleško kontrolo, tembolj ker je v Iraku bogato petrolejsko polje v rokah angleške družbe.

Ako pogledamo geografsko lego te slavne in zagonetne Indije, polne naravnega in umetnega bogastva, ter tudi revščine, ki zahteva vsako leto tisoče in tisoče žrtev glada, sega ta ogromna zemlja v Indijski ocean v obliki trikota. Sloni ta trikot na severu na najvišje gorovje na svetu Himalaja, ki jo takorekoč odreže od severa. Na severozapadu je samostojna država Afganistan in dalje na zapadu Afganistana pa sicer velika toda malo obljude na Perzija. Toliko Afganistan kolikor Perzija mejijo na severu z Rusijo in imajo meje napram Rusiji skoroda odprte. To dejstvo pa je takorekoč Ahilova peta Indije. Posebno pa država Afganistan, za katero se vršijo lju-ti podzemeljski boji, za vpliv v tej državi, med Rusijo in Anglijo. Saj se bo vsak spomnjal kako je moral bežati vladar te države, kateri je hotel pod uplivom sovjetov, modernizirati in osamosvojiti Afganistan od angleškega upliva, spodrinili so ga lastni državljani nahujskani in plačani od Angležev. Slednji boječ se, da bi ne kakšen dan odprl Afganistan svoje meje ruskim armadam, da vpadejo v Indijo.

Ta prikriti boj Angležev proti Rusiji ni samo od danes, marveč sega že čez sto let nazaj, od kadar namreč se je Rusija povzpela do vojaške velesile, kadar so Rusi v zvezi z Nemci in Avstrijci pri Lipskem zrušili Napoleona. Skoroda povsod so se v vseh sporih srečavali Angleži in Rusi kot nasprotniki, tako v Krimski vojski, v prvi Balkanski vojski, kjer so ravno Angleži skupaj z Nemci prepričali, da bi Rusija zasedla Dardanele. V rusko-japonski vojski pa je vsem znano, da so angleški oficirji vodili japonsko brodovje in tudi pri revoluciji Kerenskija je igral angleški poslanik v Petrogradu, današnji Leningrad, precejšnjo vlogo.

Boj se je med boljševisko Rusijo in Anglijo nadaljeval. Znano je da je Anglija v zvezi z drugimi državami močno podpirala takozvane Belogardiste in današnji dan pa je vsem znano, da četudi težkim srcem, podpira Japonsko in skuša to državo držati v vednih sporih z Rusijo.

Pred nekaj dnevi je sprožila Japonska predlog, da se mesto takozvanega pomorskega pakta, zjedinijo Anglija, Sev. Amerika in Japonska v pakt, ki bi se zval pakt Pacifika. Anglija je takoj pristala k temu, ker je bilo očividno, da je pakt naperjen proti Rusiji. Amerika je tudi sprejela ta predlog, toda s zahtevom, da se morajo priključiti k paktu tudi

Rusija in Kitajska. Brezdvoma podpira Anglija stremljenje Japonske, postati nekaka pokroviteljiva *K i t a j s k e*, kakor se baje vodijo ravno v teh dneh tozadevna pogajanja, saj je Rusija najbližji sosed, kateri bi najprvi občutil to pokroviteljstvo. V poveljskih letih, pa je ta igra znatno otežkočena, vsled hitrega porastka, toliko Sev. Amerike kot Japonske, toda vsekako vztraja Anglija v svoji taktiki, ker vidi še vedno v Rusiji, svojega najbolj nevarnega in najbližjega ogroževalca Indijskega imperija.

Otvoritev zveznega kongresa komisarjev

Pri otvoritvi kongresa komisarjev so tile priredili Stalinu 10 minut trajajočo ovacijo nakar je Molotov povzel besedo in v daljšem govoru očrtal razvoj in nove odredbe Sovjetov. Nanašajoč se na zunanji položaj Rusije je povdarjal da so odnošaji z Nemčijo "izvanredno slabi", največ vsled tega ker Nemčija ima agresivne namene napram Rusiji in njenemu ozemlju. Izjavil je da Rusija hitro napreduje na polju industrije, ter je oprema runde vojske znatno zboljšana z mehaničnimi jedinicami. Na račun Japonske je izjavil, da tamkajšnji vojaški krogi si žele vojsko, opominjal je te kroge, da je Rusija v zadnjem času močno ojačila svojo obrambo.

GOERING NA POLJSKEM

Pod pretvezo udeležitve na velik lov, skuša baje Goering uplivati na poljske vladne kroge, da bi ne pristopila Poljska nameravanemu Vzhodnemu paktu. Istočasno skuša Goering omiliti pritisk Poljske na nemško manjšino v Šleziji, posebno pa, da bi olajšal položaj, velikega industrijalca princa Plessa, kateremu so Poljaki vse zaplenili.

Nekateri poljski časopisi, dvomijo da je Nemčija pozabila, na svoječasne zahteve glede koridorja in Šlezije, ter opozarjajo na previdnost.

Londonški obisk

Francoski ministerski predsednik Flandin in francoski minister zunanjih zadev Laval dospelo danes v London, na velevažen sestanek z angleškimi vodilnimi krogi. Do sedaj se ni moglo nič pozitivnega zvedeti okoli kakšnih vprašani se bodo vrteli pogovori francoskih in angleških politikov.

Brezdvoma bo glavno vprašanje vstopa Nemčije v Zvezo narodov, ter dovoljenje Nemčiji, da se zopet oboroži. Govori se tudi, da se hoče zopet oživeti pakt sklenjen leta 1932, ki naj bi določeval v državah, Anglija, Francija, Italija, Nemčija in Sev. Amerika veličino in obseg oboroževanja v posameznih državah. Francoski politiki bodo gotovo imeli težek položaj, ker očitno se hoče tu prezreti Rusijo. Angleški krogi so se odločno zoperstavili namenu in udeležitvi zveze Rusije, Čehoslovaške in Francije, ako ne pristopi tudi Poljska in Nemčija. Vsekakor bo ta konferenca velike važnosti za bodoči razvoj politične situacije v Evropi, kar je tudi potrdilo in razširjenje francosko-italijanskega pakta, ki se je nedavno domenil v Rimu. Sicer mimogrede povedano francoski parlament ni še potrdil ta pakt.

Slovanske izdajice

V vseh evropskih diplomatskih krogih je zbudila veliko pozornost, vest, ki jo je prinesel pariški velelist "Le Temps", da je Poljska v minulem mesecu decembru, sklenila z Japonsko vojaško pogodbo, se medsebojno pomagati v slučaju kake vojske proti tretjemu. Jasno je da oni tretji ne more biti drugi kot Rusija.

Utemeljuje ta list to vest z dejstvom da je japonski vojaški odposlanik v Varšavi, inspektor razne poljske vojaške edinice, ter na nekem banketu izjavil oficirjem dotičnega poljskega regimenta, da se vrši njegov obisk poljskim četam v duhu onega medsebojnega sporazuma ki je bil sklenjen v obrambne svrhe.

Sicer skušajo odgovorni krogi to vest ublažiti, povdarjajoč, da je ta odgovor sklenjen le, da v slučaju da bi se ena ali druga teh držav videla zapletena v kako vojno, da bode druga ostala nevtralna.

Istočasno je baje prevzela Poljska zagovarjanje Japonske v Zvezi narodov vsled izstopa Japonske.

Uruguajska vstaja

Že nekaj dni sem nam prinašajo poročila iz sosednjega Uruguaja vesti o ljudski pobuni napram polfašistični vladi sedanjega predsednika Terra. Jasnosti ni videti iz teh poročil, ker poročila, ki jih dovoljuje vpeljana cenzura so razumljivo v prid vlade, ter skušajo to revolucionarno gibanje omalovaževati in ome-

jiti na samo en okraj, ki bi bil okraj Colonia, nasproti argentinskega ozemlja približno na višini Entre Rios.

Vesti pa, ki prihajajo od strani revolucionarcev pa kažejo stvar znatno bolj resno, po katerih bi izgledalo da so vsi okraji vzdolž argentinsko brazilske meje v pobuni. V okrajih Cerro Largo, Canelones, Colonia in Maldonado se vršijo boji. Beležijo že povsod mrtni in ranjeni. Vstajo vodi general Bazil Muñoz, ki ima baje 4000 mož pod svojim poveljstvom.

Oblasti so aretirale mnogo politikov opozicijskih strank in prepovedale izdajo njih listov. Glavno mesto Montevideo je strogo zastraženo, vsled tega izgleda, da je mirno. Prepovedani so vsi argentinski časopisi.

Avstrijske notranje homatije

Bliža se 11. februar, enoletnica po znanih krvavih dogodkih lanskega leta vsled ustaje delavstva v boju za njih pravice. Po mnogih poročilih se baje pripravljajo za ta dan od strani združenega delavstva zopetni poizkus, se osvoboditi takozvanega "fašistično-klerikalnega" režima, katerega ustanovitelj je bil umorjeni Dollfuss.

Z vsemi sredstvi se širi propaganda, tako prepovedani komunistični list "Rote Fahne", izhaja še vedno v 50.000 izvodih, socialistični list "Arbeiter Zeitung", ki se ga tiska na Češkem se ga utihotaplja v 35.000 izvodih. Obrambne čete delavstva, takozvani "Schutzbund", se je zopet organiziral in šteje 20.000 mož, "kateri so prisegli umreti na barikadah". V zadnjem času pa je komunistična stranka znatno pridobila, ter šteje 30.000 članov plačilec.

Temu nasproti, se tudi vlada mrzlično pripravljajo za vsaki slučaj, ter vrši neprestane aretacije. Pred dnevi je vdrla v lokal 100 m oddaljen od bivše cesarske palače, kjer se je nahajalo 80 zborovalcev, ki so pripravljali načrt združiti socialistično in komunistično stranko.

Volitve na Angleškem

Že sedaj se pripravljajo angleške politične stranke na bodoče volitve ki se bodo vršile po vsej priliki v jeseni. Kakor znano obstoja današnja vlada in parlamentarna večina iz neke koalicije, tradicionalne konservativne stranke, nekaj liberalcev in enega dela delavske stranke. Vprašanje obstoja, ali se bo ta koalicija tudi za volitve držala, ali pa bodo stranke vsaka zase šle v volilni boj.

Na vsak način bodo pri prihodnjih volitvah odločevale konzervativna in prava delavska stranka, posebno zadnja ima precejšnjo priliko se uveljaviti, primirjaje pridobitve, ki jih je imela ta stranka pri zadnjih občinskih volitvah.

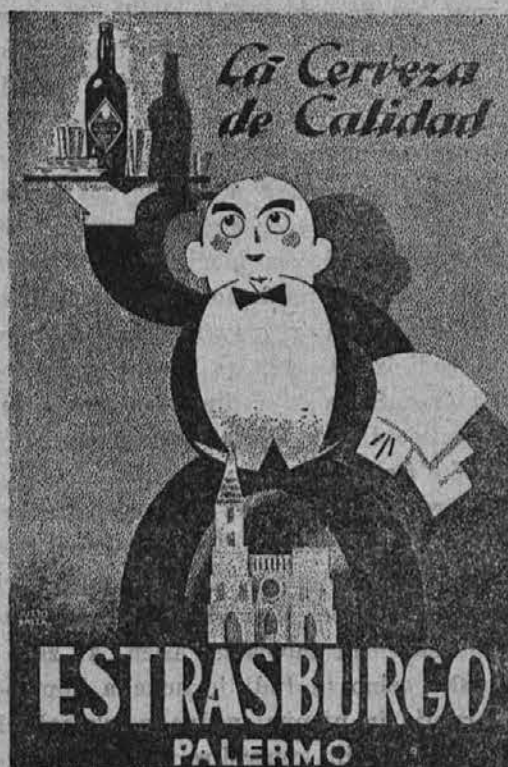
Je razumljivo, da ako pride delavska stranka, takozvani laboristi, na vlado, bodo znatno spremenili smernice, posebno v notranji politiki in notranjem gospodarstvu, okoli katerega vprašanja se bo pravzaprav vrtela cela bodoča propaganda nasprotujočih se strank. Od stre tradicionalne liberalne stranke pa ni ostalo skoraj nič, in jo sploh malo vpoštevajo, vsekakor se bo njen stari vodja Lloyd George udeležil volilnega boja.

CLINICA DENTAL DEL PLATA
Dr. Carlos Ch. Lalanne

Specijalni aparati za per-krone 22 karatne \$ 16.
— Garantirano delo. —
Posvetovanja brezplačno.
foracije paladarja. Zlate

CARLOS PELLEGRINI 311
esq. SARMIENTO

Sprejema vsak delavnik od 9—11.30 in
od 14—18.

OKNO V SVET

Moskva. Umrli je podpredsednik Sveta komisarjev, Kvibičev. Pepel preminulega so nosili Stalin, Vorosilov in druge osebnosti vodstva. Slavnostni govor pa je držal sam Molotov. Pepel je bil položen v ozidje Kremolina.

Stalin je imenoval na mesto umrlega, Rodzuta, predsednika centralne kontrolne komisije komunistične stranke.

Sofije. Doznava se kako je kralj Boris pravil zadnji državni udar. Prispela je namreč v bolgarsko пристanišče Varna angleška križarka "London", katero je kralj v spremstvu z ministrom vojske Zlatev obiskal. Na potu med Sofijo in Varno se jim je pridružil še general Radev, v vagonu ter pozneje na ladiji, so se te tri osebnosti sporazumele.

Beograd. Razširjajo se vesti da Jevtič name-rava v kratkem razpisati splošne volitve, ker mu je baje sedanji parlament nevšeč. Svoj čas uporablja sedaj, da bi ustanovil z bivšimi opozicijskimi strankami novo stranko ali vsaj skupen delovni načrt.

Benetke. Nahajal se je tukaj romunski prestolonaslednik Mihael, ki je obiskal svojo mater živečo v Italiji, katera je kakor znano ločena od kralja Karola. Mati ga je spremljala do semkaj, na povratku princa v domovino.

Berlin. Japonski admiral Jamamoto je imel sestanek z zaupnikom Hitlerja von Ribbentrop. Pogovarjala sta se baje samo o razorožitveni konferenci.

Hsinking. Glavni stan japonske vojske, ki operira v kitajski provinci Chahar informira, da mongolski banditi nočejo izprazniti okraj jezera Buir, ter se jih bo moralo z močjo odstraniti. Mongolski prvaki so zavrnil predlog Manchukuo, da bi se meje boljše potegnile.

Novi York. V sredo se je praznoval po celi državi 53. rojstni dan predsednika Roosevelta. 75.000 banketov se je organiziralo v Uniji. V New Yorku v najaristokratskem hotelu Waldorf Astoria je bil banket s 6000 udeleženci. Rooseveltova mati je bila časten gost pri tej pojedini.

Flemington. Državni pravdnik je 4 dni izpraševal Hauptmanna. Na koncu izpraševanja je očital Hauptmann drž. pravdniku, da noče pokazati 5 pisem ki bi njega znatno izbremenila. Drž. pravdnik je na ta očitek nerodno odgovarjal, tako, da je napravilo na poroto slab vtis. Najmlajša in najlepša porotnica gospa Stockton se je pri odhodu iz dvorane Hauptmannu spodbujevalno nasmehnila, dejstvo, ki je bilo takoj opaženo in je napravilo globok vtis, videvši v tem naklonjenost porote napram Hauptmannu. Izprašana je bila nato prva priča, žena Hauptmanna, ki je le potrjevala Hauptmannovo izpoved.

Dunaj. Nekaj stotin nacijev je v centru Dunaja uprizorilo manifestacijo zahtevajočo tudi za Avstrijo plebiscit. Razdajali so njih svastične križe in propagandne letake. Policija je več manifestantov aretirala.

Moskva. Musajbecov, član centralnega izvršilnega komiteja Sovietov je predlagal kongresu, da naj se uvede tajno glasovanje, vsled

tega ker so kapitalistični elementi že itak polnoma izginili, kateri bi bili znali motiti pri takem načinu glasovanja. Predvideva se, da bo predlog sprejet.

Moskva. Podkomisar obrambe Tukačevsky je naznanil na kongresu sovjetskih komisarjev, da je bilo število rudeče armade od 600.000 mož, povišano na 940.000 mož, istočasno se je moral povišati proračun vojske.

Ceylon. Angleška Indija. V mestu in na cellem otoku še vedno razsaja močna epidemija malarije, dosedaj je že 7000 mrtvih. Zdravstvene oblasti so povspešile in pomnožile, akcijo za pobijanje te nalezljive bolezni.

ARGENTINSKE VESTI

KROJAČI SE PRIPRAVLJAJO NA STAVKO

Za ustaviti in onemogočiti pritisk delodajalcev in zahtevati polno izvršitev zakona št. 10.505, katerega kršijo skoraj vse hiše ki se bavijo z izdelavo in prodajo oblek, skličejo delavci te stroke za v soboto popoldne ob 2, v dvorani Garibaldi, Sarmiento 2419, veliko skupščino, h kateri so vabljeni vsi v tej stroki delujoči delavci, da se bo zavzelo stališče in eventuelno sklenilo stavko.

RAZKRINKANI ATENTATORJI

Sodna preiskava v zvezi z poskusnim atentatom na gledališče, o katerem smo že poročali, je dognala, da je glavni vodja teh zlikovcev uradnik tukajšnjega Banco Germanico z imenom Wilke. Sicer je res, da ni posloval marveč da se je nahajal na 6 mesečnem dopustu, razumljivo plačanim. Toda ravno ta dopust je precej čuden, če se upošteva, da je služboval pri banki samo 6 mesecev. Tembolj meče v zadevo čudno luč, ker je dotičnik v posloju banke imel svojo lastno službeno sobo. Vse stvari, bodo morale oblasti natančno pregledati, da se ugotovi položaj ki ga zavzema banka pri tej zadevi.

Ker odkrito povedano imamo polno pravico doznati, ako ne razpolaga vodstvo banke z denarjem vlagateljev, da podpira take nečuvne in nečloveške nastope teh plačanih kršiteljev javnega reda in osebnih prostosti.

Tembolj imamo pravico vse zvedeti, ker je marsikakšen stotisočak naših ljudi prišel v ono banko na našo spodbudo.

Kakor smo že poročali glede prijetja onih nerazsodnih ljudi kateri so hoteli, nič manj kot polno gledališče, zažgati; so blasti v preiskavi, prišle do pravih voditeljev teh zlikovcev. Poglavar te čete, ki je en oddelek neke tukajšnje nacistične organizacije je bil v zvezi z nekim pravim nacijem z imenom Wilke, bančnim uradnikom, ki pa je imel v tem času 6 mesečni dopust.

Prišlo je na dan, da vsi nacistični pohodi zadnjega časa so bili vprizorjeni od te skupine, tako zažig tiskarne tukajšnjega antinacijstičnega nemškega lista Argentinisches Tageblatt, bombni napadi na judovske temple, pretep judov na protestnem shodu, položitev bomb pri radikalnih in socialističnih komitejih itd.

Toda oni imenovani Wilke, ki je tudi zagal z denarjem te zlikovce ni moral storiti iz svojega, z svojo borno plačo od 180 pesov mesečnih, za Wilkejem se morajo brezdvomno še kaki drugi bolj petični strički skrivati.

REKORD VROČINE

Že od ranega jutra se je v četrtek toplomer začel dvigati in je od 4.22 pop. dosegel rekordno višino 40.5 stopinj nad ničlo, kar se ni pomni že od leta 1856. V Cordobi so imeli pa celo 43° C.

Radi tako velike vročine beleži tukajšnja kronika 23 slučajev insolacije. Ljudstvo je iskalo hladu in sence na vse mogoče načine, porabilo se je v našem mestu 1.676 milijonov litrov vode, kar znači, da se je ljudstvo pridno kopalo. V bližnji Avellanedi je pa še celo vode za nekaj časa primanjkovalo.

Uganka

V Limi v Peru, sta roko v roki korakala dva pijančka eden argentinske narodnosti drugi uruguajske. Šla sta v prvi almacen, Argentinec je naglo spil 4 kopetine, Urugvajec pa samo dva, nato sta šla v drugi almacen. Tu je zopet Argentinec ruknil 4 kopetine, previdni Urugvajec pa samo enega. Ko so pa prišli v tretji almacen je Argentinec ostal brez denarja in se onemogel zvrnil, medtem ko je pa-

VI LAHKO ŽIVITE BREZ SKRBI

ČE ZAUPATE VSE VAŠE BANČNE OPERACIJE NA

Banco Holandés

SLOVENSKI ODDELEK

Centrala: Bmé. MITRE 234, Buenos Aires; Podružnica: CORRIENTES 1900

ZAKAJ?

ZATO KER, potom BANCO HOLANDES lahko nakažete Vaši družini denar VARNO, HITRO in z NAJMANJŠIMI STROŠKI.

ZATO KER, BANCO HOLANDES plača za Vaše hranilne vloge NAJBOLJŠE OBRESTI.

ZATO KER, pri BANCO HOLANDES lahko kupite prevozne karte za najboljše in najhitrejše parnike, po najnižjih CENAH.

VAŠ DRUGI DOM: BANCO HOLANDES

Pridite osebno ali pa nam pišite — da se boste perpričali. Uradujemo od 8.30 pa do 19 ure. Ob sobotah do 12.30.

Mestna Kronika

KER GA JE ODPUSTIL IZ DELA

Pred poslopjem "Yacht Club Argentino" se je odigrala v sredo krvava drama katere žrtev je postal 53 letni Elener Kadas. Imenovan je pred nekaj časom odpustil iz dela mornarja Yacht Kluba, B. Lončarja (jugoslovana), ker ta nikakor ni mogel najti drugega dela se je v sredo podal k Kadasu in zahteval od njega, da naj ga ponovno zaposli, tekom pogora sta se začela prepirati in nazadnje še tepsti, Kadas, ki je uvidel, da bo odnesel slabejšo stran se je spustil v beg obrnivši svojemu nasprotniku hrbet, Razkačen kot je bil, je ta potegnil iz žepa revolver in sprožil štiri strele v njega. Kadas se je smrtno zadet zgrudil, a morilec se ni zdelo še dovolj kar je napravil, zato je stekel proti na tleh ležečemu in mu zasadil parkrat v trebuh dolg nož, ki ga je imel skritega v nedrih. Na odmev strelav je prihitela policija in morilec brez, da bi se upiral, aretirala.

POŽAR V TOVARNI TESTENIN

V četrtek dopoldne je nenadoma začelo goriti v tovarni testenin, ki se nahaja v ulici Figueroa in A. Lamas. Ogenj se je pojavil v eni izmed sušilnic in se naglo razširil na druge oddelke kar mu je zelo omogočala lahko gorljiva suha testenina. Poklicanim mestnim gasilcem se je po nekaj urnem delu posrečilo požar uničiti. Pogorelo je 20.000 verč testenine. Škoda cenijo na 17.000 pesov.

NAPAD NA ŽENSKO

Napad, ki sta ga napravila dva neznanca pred par dnevi na mlado žensko se jima gotovo ni kaj prida obnesel kajti imela je s seboj samo borih 5 pesov, katere sta si ako ni bilo vmes še kakega drugega posredovalca katere mu sta morala dati njegov delež, razdelila in dobila vsak po 2.50. Torej za tako malo de-

metni Urugvajec počasi posrkal tri kopetinke.

Kaj bi to bilo?

Tekma žoge: Argentina—Uruguay: 0—3.

Več premisleka

Šel je nek naš starejši rojak v nedeljo popoldne po nekih ulicah v bližini trga Constitución. Pri zavrtju v drugo ulico je zagledal pred seboj parček po oblačilu sodeč, delavskega stanu. Hitro mu je padlo v oči nelepo zadržanje moškega napram ženski. Držal jo je namreč za pas, kar bi ne bilo še tako hudo, toda roka mu ni stala v miru in mu je zlezla večkrat nižje. Imenovani naš rojak je hotel brž iti mimo in ko jih je že dotekel je v žalost slišal, da se parček pogovarja v slovenščini. Nepremišljenega mladeniča ni odvrnilo od svojega vedenja niti nebroj ocvirkov od strani mestnih pobalinov.

Mislimo, da ni potrebno, da se komentira to preveliko gorečnost mladeniča, toda naj se nam le dovoli pripomniti, da ne smejo naši rojaki pozabiti, da niso na domačih livadah, če ne iz drugega razloga, da ne pridejo v konflikt z varnostno oblastjo, katera bi znala marsikatero sitnost napraviti.

narja, ker če bi imela samo 50 centavos bi dobila vsak po 25, sta dva zlikovca, ki jih policija pridno zasleduje, v torek ponoči napadla 27 letno Katalino Urquiza, ki se je, potem ko se je nekoliko preveč zakasnila pri svojih znanjih, vračala malo po polnoči na svoj dom v ulico Miralla 1889. Kakih 70 metrov pred njenim domom se nahaja majhen mostič za pešce katerega je morala Katalina prekoračiti, ni pa se dobro položila nogo nanj ko sta se prikazala iz teme kot dve prikazni, dva neznanca in skočila nanjo ter ji ko sta ji prisolila pač krepkih zaušnic kot bi mignil iztrgala iz rok torbico v kateri je imela 5 pesov in z njo zopet izginila. Katalini, ki je bila do sedaj navajena poslušati od moških samo kake, njenemu spolu laskave opazke, se je prvi hip zdelo, da sanja, ker si je mislila, da je nemogoče, da njo, ki je tako simpatična, dva moška, ne rečem če bi bile ženske; napadeta, ji odvzameta se je morala prepričati da je temu res tako in denarno torbico in jo še pretepeta povrhu, žal se je kmalu nato podala na bližnjo komisarijo in zadevo kot jo mi sporočamo javila oblastem.

TRAGIČNA SMRT POD VLAKOM

Radi neprevidnosti voznika, je ta in še njegov spremljevalec na tragičen način prišel ob življenje.

V torek malo po 12 uri je 53 letni J. Ruiz vodil po ulici Lascano s pohoštvo docela naložen tovorni avto, katerega je spremljal 39 let stari A. Barros, na potu sta imela za prekoračiti železniško progo F.C.O., ker ni na dotičnem mestu nobenih varnostnih signalov in zatvornic je Ruiz, ne da bi opazil da se od nasprotne strani precej naglo bliža električni vlak, hotel progo prekoračiti, šele ko je bil na sredi proge je opazil grozen položaj v katerem se nahaja a žal bilo je prepozno. Strojvodja, ki je avto opazil, je z vso silo vlak zavoril vendar ni bilo mogoče trčenja preprečiti in tako je lokomotiva z veliko močjo tresčila v avto in ga z obema nesrečnejšema vred vlekla kakih 30 metrov s seboj. Nemudoma poklicana zdravniška pomoč je odpeljala oba moška v bolnišnico kjer sta po nekaj minutah na zadobljenih poškodbah izdihnila.

DOMAČE VESTI

Srebrna poroka

Preteklo soboto je bila v Villa Lugano pri našem rojaku Petru Birsa izvanredna slavnost, praznovali smo petindvajset letnico poroke, ko sta si Peter in Marija roj. Kerešvan obljubila večno zvestobo.

Slavnost je bila nadvse prisrčna v krogu najožjih prijateljev, da sta bila jubilarita kar ginjena od sreče in veselja. Šele zjutraj, ravno ko je solnce vzhajalo, smo se poslovili z njegovo najljubšo pesmico "Pomladni cvet odeva svet". Slavljenca nista mogla zadrževati solz ganotja. Želeli smo jima, da bi učaka tudi zlato poroko v sreči in zadovoljstvu.

Naj omenimo tudi, da imata naša vrla zakonca brhkega sina, ki ima 12 let in ki že sedaj obeta, da bo svojim staršema zanesljiva opora ko doraste in bosta potrebovala od mučenega in naporenega življenja njegova pomoč.

S trdom sta si postavila lastno hišico, ki jo krasi prekrasen vrtič poln lepega cvetja.

Pozabiti pa tudi ne smemo, da sta naročnika Slovenskega tednika.

Polde Škrbec

Zahvala

Maks Bratina in njegova žena Štefanija roj. Hvala, se srčno zahvalujeta vsem sorodnikom in prijateljem, ki so poskrbeli, da je svadba potekla v najlepšem razpoloženju.

Oprostijo naj vsi, če ni bilo vsega kot bi moralo biti, ker so okoliščine brez doma take, da ni mogoče vsega kot bi človek želel.

IŠCEM

veščega igralca na harmoniko za ob sobotah in nedeljah zvečer.

Zglasiti se: Balbastra vogal Pumacahua 1500 (Parque Chacabuco).

Lastnik restavracije Trst.

DOMAČE VESTI

Danes odpotuje v Cordobo v obisk k svojimi vaščani znani restavrater Franc Kurinčič s svojo ženo in hčerko.

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in olgovornega zdravnika
zatecite se na

CLINICA MEDICA CANGALLO

Zdravljenje po ravnatelju dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije - Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

SPOLNE (606 - 914)

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNA

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

DRUŠTVENE VESTI**NA ZNANJE**

Danes s zjutranjim vlakom odpotuje urednik Slovenskega tednika v Cordobo od koder se bo vrnil nazaj v Buenos Aires v sredo.

Rad bi obiskal tudi druge slovenske naselbine posebno Rosario, pa mu to pot ni mogoče ker finančni minister ne dopušča, da bi mu plačali namestnika, list pa mora iziti. Vsekakor pa ima urednik v kratkem namen obiskati tudi Rosario.

Iz Villa Devoto

Ko smo pred dobrim mesecem pričeli s pevskimi vajami v Villa Devoto, sem takoj spoznal, da imajo fantje in možje resen namen postati dober pevski zbor. To moje mnenje me ni goljufalo. Že danes je zbor toliko izvežban, da lahko nastopi.

Da lahko beležimo ta uspeh je treba pripisovati dejstvu, da fantje in možje znajo vpoštevati točnost in red kar je glavni predpogoj za vsak napredek.

Če se bo s tem nadaljevalo, bo zbor dosegel v enem letu toliko kot niti sam ni pričakoval. In to je moja edina želja.

Trebše

MALA POŠTA

Vprašanje: Tekom pet let sem si napravil precej dobro eksistenco zunaj na kampi. Sedaj bi se rad oženil, tukajšnjih deklet sicer ne manjka, pa bi se vseno raje poročil s Slovenko. Seveda bi moral iti po njo v Buenos Aires, ali pa če bi mi Vi urednik posredovali.

Odgovor: V vseh ozirih je bolje, da se poročite s Slovenko, četudi ni nikjer zapisane, da bi morali biti zakoni s tujko nesrečni. Glede posredovanja pa stavi uredništvo samo tozadavne oglase proti plačilu.

ZA TISKOVNI SKLAD

Maks Bratina	\$ 5.—
Škrbec Andrej	„ 2.—
Odprej	„ 93.—
Skupaj	\$ 100.—

Dr. J. HAHN

Ženske bolezni — Maternica — Jačnik —
Prezgodnja ali zakasnjena perioda —
Beli tok.

Notranje bolezni — želodec in drobovje.
Gonoreja — Mehur — Obisti.
Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

ZDRAVLJENJE Z**ULTRAVIOLETNIMI ŽARKI**

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601

SPREJEMA OD 3—8 ZVEČER

NIZKE CENE

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO L

Añasco 2322

Buenos Aires

VABI

vse cenjene rojake in prijatelje društva na veliko

Domaco Zabavo

ki se bo vršila v društvenih prostorih AÑASCO 2322, v nedeljo 3.

februarja ob 5 uri popoldne do 11 h zvečer

Svirala bo na novo obnovljena društvena godba.

Za suha grla in prigrizek bo društvo bogato preskrbelo.

K obilni udeležbi vljudno vabi

ODBOR**DOPISOVANJE****Občutki izseljenca**

Danes, prav danes ko gledam pospravljane pšenice v Južnem delu argentinske republike, mi uhajajo spomini nazaj v preteklost.

Lokomotiva je zažvižgala in odbrzeli smo po nepregledni ravnini med zrelim žitnim poljem po katerem se je tu pa tam pokazala rujavo zelena lisa.

Tu je namreč kosilni stroj že dovršil svoje delo. Razni stroji so hiteli mimo nas kot bi hoteli eden drugega prehiteti.

Voz v katerem sem sedel jaz, je bil v kljub zgodnjim uram polno nabit raznih potnikov. Nihče se ni zanimal zame, zato sem lahko nemoteno razmišljal o moji usodi. Z očmi sem blodil po širnem kampu tja in sem ter sem iskal nečesa, kar še sam nisem vedel kaj. Mor-da bi bile tudi oči rade tam kjer sem bil z mislimi.

Nehote so mi hitele misli nazaj tja daleč v meni tako drage kraje, kjer ni še slišati bobnečih mlatilnih in kosilnih strojev. Kjer še mesto ropota strojev razlegajo čez polja lepe pesmice žanjic, ki si v potu svojega obraza služijo vsakdanji kruhek. Kjer si mladi goloroki fantje v zgodnjih jutranjih urah razigravajo kipečega veselja ter prepevajo čez polje:

Ko se je storil svit
pa smo šli kosit;
vsak svoje dekcle gre budit.

O blaženi časi kje ste? Ali se boste še kdaj vrnil?

Ozke stezice so se vile med zelenimi travniki, poleg žuborečih potočkov v katerem so se ogledovale lepe rožice potočnice, mimo katerih sem stopal poln sreče in zadovoljnosti, a še srečnejši bi bil, če bi bil takrat vedel, kako le-

pa je mati domovina in kako kruta je mačeha tujina.

Bil bi še en čas srečen vsaj v mislih, da bi me ne bil ta vražji sprevodnik dregnil pod rebra, zahtevajoč vozni listek, kar je pomenilo, da sem na postaji kjer je treba izstopiti. Trenutek nato se je res vlak ustavil; evo na mestu sem...

Višel sem zopet samo valovje zrelega žita in čul ropot strojev, in slika iz srečnih dni je izginila...

Anton Podlogar.

Restavrant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Vsako nedeljo ples.

Lepi prostori, pripravno za svadbe
CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.
Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Slovenska gostilna

Shajališče naših rojakov

VELIKI IN PRIJETNI PROSTORI
z igriščem za kroglice in keglje

Vsako nedeljo ples

Svira dobro izvežban kvartet

Dobra postrežba

ZMERNE CENE

TRELLES 1167

Buenos Aires

U. T. 59 - 2382

VSI ROJAKI SO DOBRODOŠLI

Utrinki iz nase nove domovine

Prostoslav Savinjski:

KRALJ ARGENTINSKIH SLIKARJEV

Kdo bi verjel, da bi bila v razvoju slikarska umetnost v tako mladi, v tako redko obljudeni deželi kot je Argentina, ki se dozdevno peha samo za mamonom?! In vendar ima Argentina slikarje, kojih dela dičijo slavne evropske muzeje, dela, ki so bila kupljena v Evropi za takšno ceno, da je Argentinca niso zmogli ali pa niso hoteli plačati.

Imena argentinskih slikarjev kot Fader, Quiros in Quinquela Martin so znana celemu kulturnemu svetu. Najodličnejši živeči zastopnik argentinske slikarske umetnosti je brez dvoma Quinquela Martin. Pa tudi najbolj simpatičen, ker se ni pogospodil vzlic slavi in denarju ter ostal proletarec kot je bil rojen. Najbolj proletarski del Buenos Airesa: Boca, je njegova zibelka in njegovo torišče. Tam kjer rečica Riachuelo tvori ono tipično kljuko, kjer se ob ulici Pedro Mendoza dvigajo oni mogočni nebotični železni kavlji tam si je ustvaril svojo pravečato umetniško palačo. Niti ficka noče za sebe od mnogege denarja, ki ga je zaslužil s svojim čopičem. Svojo umetniško galerijo je še za življenja podaril argentinskemu narodu, da naj iz njegove ustanove postane nekaka ljudska slikarska šola, ki bo brezplačno vežbala nadebudne fante in mladenke. Quinquela je v svoji mogočni tvorbi ves proletarec: poveljuje s svojim mojsterskim čopičem samo delavca. Njegovi motivi so vzeti izključno iz delavskega dejanja in nehanja na Boki.

Biti na Boki ter ne obiskati Quinquelovega umetniškega svetišča je biti v Rimu pa ne videti papeža. Umetnik dovršuje ogromne stenske slike svojega svetišča. Ena, 8 metrov dolga pa je že dogotovljena. Dal ji je naslov: "Ljubezen do dela". Predstavlja najokrutnejše delo, ki si ga je na svetu moči zamisliti: nakladalce premoga na ladji. Drugi znameniti motivi že dovršeni so: delo potapljalcev na dnu morja, slovo ladje na jadra, boj voznikov s podivjanimi konji itd.

**

Umetnik mi je zaupal velezanimivo zadevo: potvorbo njegovih umetnin. Stvar se je dogodila takole: bivšemu predsedniku arg. vrhovnega sodišča je l. 1933 poklonil neki prijatelj sliko, ki je nosila podpis Quinquela Martin. Motiv slike je predstavljal slikovit kot iz Boke. Sodni predsednik, ne da bi dvomil o pristnosti slike jo je povsobil v svoji sprejemnici, ponosno jo kazajoč vsakemu obiskovalcu. Slika, ki je bila kupljena na remati za neznatnih 250 pesov je bila počaščena s prelestnim okvirjem.

mu predsedniku na obisk oseba, ki je zadvo- Ali po preteku enega leta je prišla k sodnemu o pristnosti te slike, povdarjajoč, da je videla original v nekem belgijskem muzeju. Sodni predsednik zaprosi prisotnost slikarjevo in le-ta je na mah ugotovil, da se gre za falzifikacijo. V svoji razdraženosti je slikar

potvorbi zadal močen udarec, ki je preluknjaj gornji del "umotvorbe". Spričo umetnikovega dejanja sem se spomnil one veličastne geste slavnega italijanskega kiparja in slikarja Michelangelo, ki je svojemu Mojzesu, dovršivši ga, zabrusil v obraz: "Mojzes parla!" (Mojzes govori.)

Potvorjena slika je bila prenešana na sodišče. Sodišče je pač ugotovilo kdo je nesel sliko na remate. Dotična oseba se je izrazila, da je sliko kupila za 200 pesov, in da jo je nesla na remate kot se nese kakšen tintnik ali prstan to je z najčistejšim namenom prodaje. Naprtili so prodajalec hišno preiskavo, ali ker niso ničesar našli so ga oprostili obtožbe. Pravega ponarejevalca pa še do danes niso našli. Baje se ponarejajo Quinquelove slike kot za stavo. V mestno zastavljalnico je baje bilo odano več potvorb del tega glasovitega umetnika.

**

V Evropi je potvorba slik prav stara stvar. Do današnjega dne središče in torišče potvorb. Najbrže radi tega, ker je v Parizu nakopičenih največ slavnih slik. Ni bilo glasovitega slikarja, ki bi ga doslej v Parizu ne bili ponarežili in sicer s takšno dovršenostjo, da je bilo le težko razlikovati original od potvorbe.

V Parizu se je potvarjanje slik povzpelo v pravečato industrijo. Nadarjeni slikarji, ki pa niso imeli sreče, da bi bili dosegli slavo in denar, se raje posvetijo potvarjanju ker to nese mnogo več kakor pa originalno delovanje. V teh nepriznanih slikarjih se včasih odigrava strahotna tragedija faliranega umetnika, ki hoče in mora živeti. Medtem ko tak umetnik za svoje tvorbe komaj najde kupca, dobi od preprodajalcev za posrečene potvorbe na tiso-

če dolarjev. Takšne slike potem navadno romajo v galerije severoameriških milijonarjev. Mnogi severoameriški bogataši imajo svoj "hobby" (manijo) v nabavljanju slavnih slik ter trošijo za takšne stvari milijone dolarjev.

Nič ne pomagajo pri tej stvari umetniške komisije, ki naj bi dale svoj pravorek glede originalnosti slik. Dela slavnih evropskih mojstrov kot Goya, Van Dyck, Fra Angelico, Rubens, Murillo, Makart so bila tako sijajno potvorjena, da so jih celo umetniške komisije proglasile za — originalne!

Spominjam se kako so pred leti ukradli iz pariškega muzeja "Louvre" slavno Leonardo da Vinci-jevo sliko La Gioconda. Nadomestili so jo s potvorbo, koju so obiskovalci občudovali kot bi bila prava. Medtem pa je original potoval po Italiji. Sam Leonardo da Vinci ako bi bil vstal iz groba, bi bil občudoval one dovršene poteze, ki jih je nanizal njegov nebeški čopič.

Kopijo so bili napravili z najbolj mojstrsko dovršenostjo. Celó razpokline barve, ki so se izražale na originalu so bile dovršeno prenesene na falzifikat. Izkazalo se je za potrebno sliko proučiti z mikroskopičnimi aparati ter kemičnimi analizami. Ko se je vrnila iz Italije v Pariz večno se smehljajoča originalna Gioconda je stražništvo v muzeju moralo napeti vrvi takšen je bil naval občudujočega občinstva.

Eden najglasovitejših francoskih slikarjev je bil Corot. Ko je l. 1924 obiskal neko slikarsko razstavo, so ga mnogi poveličevali, on pa jim je odgovoril, da bi moralo biti njegovo življenje trikrat tako dolgo kot je bilo, da bi bil moral stvoriti vse one slike, ki se pripisujejo njegovemu čopiču. Najinteresantneje v slučaju Corota je to, da ga je ponarejal njegov lastni nečak. Torej nekakšen družinski dihur. Pariška sodišča so se obširno bavila s tem slučajem.

Pred par leti se je pri nekem pariškem starinarju pojavila slika "Dobri Samaritanec", ki so jo pripisovali slavnemu flamskemu slikarju Rembrandt-u Starinar ni za njo zahteval nič manj kot četrta miliona frankov. Ali dogodilo se je, da je neki francoski inženir z imenom Laurie znašel neko novo metodo zvano "fotomikrografije" in potem te iznajdbe je dokazal, da zadevna slika ne more pohajati od Rembrandt-ovega čopiča.

Kar se tiče najmlajših potvorb, je ona italijanskega meniha-slikarja Fra Angelico. Šlo se je za Vnebovzetje Marije. Ali stvar je bila proizvedena — ali bolje rečeno napoprana v — Parizu. Slika je romala iz Pariza v Španijo v glasoviti madridski muzej "El Prado". Zbrala se je umetniška komisija ter podvrgla delo vsem mogočim preizkušnjam. Pravorek izvedencev je bil, da je delo avtentično.

Komisija se je čutila biti v navzočnosti slavoslavnega Fra Angelica ter je delo na vse pretege hvalila. Vsi so pripoznali način, črteže, mistično izražanje asketičnega meniha Fra Angelica, ki je pričaral na platno vso ekstazo srednjega veka.

Ali dopolnilna komisija je zabranila razpostavo v dvorani madridskega muzeja. Izkazalo se je, da je ta Fra Angelico 14. stoletja bil slikan v Parizu pred komaj tremi leti v polnem dvajsetem stoletju!

Konec.

Veliki zavod

"RAMOS MEJIA"

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Ciarrelliju.

ZIVONE BOLEZNI: Nevračenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naluha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

ZENSKE BOLEZNI: maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

GOVORI SE SLOVENSKO

Plaza Once

Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 3—12

Mladinski oddelek

Mirko Kunčič:

Prve snežnike

Franjo Serajnik:

Muca

Muca naša bela
glej, tam v kotu ždi,
prede vsa vesela,
zraven sladko spi.

Mleko liže rada,
kot ves mačji rod,
njena ta navada
znana je povsod.

V noči črni hodi
v klet na mišji ples.
Pač ni karsibodi
mucek moj, zares!

Ptičke zalezuje
prav kot lovski tat,
dolgo v noč rad čuje
preden leže spat.

Čuvaj jo sovraži,
se za njo podi,
ker ga vedno draži
muca s krempeljčki.

Brčice si viha,
liže si rokav,
Srčnomilo vzdih
svoj "mijav, mijav."

CVETLIČNA PRINCEZA

Ko je bil Ivan lansko leto bolan, mu je stric prinesel cvetočo hiacinto. Sladko je dišala kraj njegove postelje in kar razkošno jo je gledati. Ali ko je odevetela, so jo vrgli v smetarnico in je prišla z veliko drugimi rečmi na smetišče zunaj mesta.

Tam so se igrali siromašni otroci s črepinja, mi, se obmetavali s koščki kocka in počenjali še vsakovrstne norčije. Iznenada je pa Jaka opazil na tleh drobno čebulico. Pobral jo je in vtaknil v žep.

Tema je bila, ko je prišel domov in mati ga je zmerjala, ker je bil tako dolgo zdoma. V siromašni izbi je bilo hladno in Jakec je moral spet gladen v posteljo. "Niti malo veselja ne privoščijo človeku", je zagodrnjal, preden ga je objel spanec.

Ponoči se mu je pa sanjalo, da se čebulica v žepu čudno giblje. Na sebi je imela zelen koničast klobuček in je z tenkim glasom govorila: "Dober dan, Jakec, ne bodi žalosten! Tudi jaz sem samo siromašnain majhna, v oguljen plašček odeta. Toda če mi daš malo vode ali prsti, ti napravim veliko veselje. Zakaj jaz sem cvetlična princesa! Skrivaj nosim v sebi belo cvetlično obleko polno vonja in lepote. Le k življenju me moraš zbuditi, drugače shiram."

Ko se je Jakec naslednjega jutra zbudil, je takoj poiskal čebulico. Kako je pa bil presečen, ko je na njej rse zagledal nežno zelen, komaj centimeter visok koničast klobuček. Hi-

tro je šel po črepinjo, jo napolnil z vlažno prstjo in vanjo vsadil čebulico. Vsak dan je bil klobuček malo večji in bolj zelen. A nekega jutra se je razdelil v šest sočnih, mečastih listov, iz njihove srede pa je kukal debel, rumenkasto zelen palček.

Jakec kaj takega še nikoli ni videl in je bil zelo radoveden, kaj pride zdaj. Pridno je zalival in že nestrpnost pričakoval vsako jutro trenutka, ko je smel vstati, da je pogledal, kaj se je novega zgodilo. Tudi palček je rasel in se razvijal. Očividno se mu ni preveč mudilo. Toda iznenada se je razdelil v veliko nežnih popkov. Počasi so nastali iz njih snežno beli zvončki, ki so bili videti kakor da so iz voska — in so žirili nežen, sladek vinski vonj, ki je napolnil vso sobo.

"Moja cvetlična princesa živi!" je vriskal Jakec, in tudi njegova mati se je veselila, ko je zagledala krasni čudež.

Morda mika tudi vas, da bi poskusili takole cvetlično princeso vzbuditi k življenju? Goto vo vam kdo rad podari čebulico hiacinte iz lanskega leta, ali jo je pa mati kje spravila. Tudi kupite jo lahko. Pa saj ni treba, da je hiacinta bela, tudi modre, rožne in rumene so čudovito lepe. Le potrpežljivi morate biti in jo lepo negovati. Potem se vam mala cvetlična princesa zahvali z vonjem in z lepoto.

Prva snežnika, tako hladna in bela
kakor cerkveni vosek,
padla skoz okno ko MRTEV METULJ je
deliei bolni na nosek.

Druga snežinka, tako trudna in tiha
kakor vzdih vrbe žaljuka,
padla ko CVET DIVJE ROŽE na grob je
bedne, pozabljene tujke.

Tretja snežinka ko SMRTNI POLJUB je
ptička na kljunček zdrsel:
žalostno v grlu mu pesem poslednja
zmrznila je, onemela.

Kam pa četrta snežnika je padla?
Slepemu dečku v oči:
kakor IZJOKANA SOLZA po licu
tiho mu, tiho polzi...

Zavod sv. Cirila in Metoda

sprejema dečke v popolno varstvo.

Obrnite se pismeno ali osebno na:

ASILO LIPA, VILLA MADERO C.G.B.A.
(Bs. Aires)

ZA DARILA
NAJBOLJŠA IZBERA

Joyería FEDER

ustanovljena leta 1907

AV. SAN MARTIN 2591

U. T. 59, Paternal 0442

Zraven Banco Popular Argentino

Dragocenosti

Ure

Briljanti

Fantazije

Srebrnine

Direkten uvoz

Lastna hiša

Fabrikacija

Najboljša

Perfektno

Popravljanje

NOVOPOROČENCI:

Hočemo sodelovati pri sreči.

Ni večjega veselja
na svetu, kot biti po-
vzročitelj nekolic
sreče v hiši drugega.

POROČNI PRSTANI
18 KARATNO ZLATO
OD \$ 12 DALJE

OBIŠČITE NAS

S PREDSTAVO TEGA OGLASA

NAPRAVIMO 10% POPUSTA

ENO DARILO BO VAŠE

VREDNOST \$ 500.00 ZASTONJ, ZAHTEVAJTE JIH

Dekliska Greda

J. K.:

ZVESTOBA DO GROBA

Tedaj pa se je začelo oddaleč glasno govorjenje prihajajočih ljudi.

Hlapec je razločno slišal tujo govorico in takoj spoznal, da prihajajo fašisti. Ostal je na mestu kot prej in čakal naj se zgodi kar hoče.

Ko so fašisti vzrli kočijo, so takoj sneli z ramen karabinke in se pripravili za napad. Bližali so se previdno.

Fašisti so bili samo še kakih trideset korakov oddaljeni in so se pomikali bližje in bližje kot ogabna črna pošast ki sluti v bližini obilen plen, ko je Rezika počasi obračala glavo v smer odkoder ji je pretila nova nevarnost.

Hlapec je hotel krikniti od groze a mu je glas v grlu zamrl od strahu. Take še ni videl Rezike. Oči so se ji bolj in bolj širile iz katerih je žarel čuden lesk kakoršnega on še ni videl pri nobenem človeku. Okrog, še pred nekaj urami lepih ust, so ji prihajale bele pene. Počasi je ustala in je čakala kot divja zver, ki se pripravlja za naskok. V beli roki je tiščala samokres, ki ga je mrtvemu Rihardu odvzela.

Hlapec je čutil tajne sile, ki se počasi bližajo, da se bodo strahovito udarile.

Tenente, ki je korakal na čelu svoje čete je kmalu spoznal položaj. Videl je že oddaleč mrtvega moškega in poleg njega žensko, ki je takoj sklepal da sta Rihard in njegova mati. Od podeštata je zvedel, da je bila Rezika slepo zaljubljena v Riharda. In ko so zjutraj naredili preiskavo pri Rihardovi materi, je ni bilo vdove nikjer. Občinski sluga je povedal, da je videl zjutraj navsezgodaj odpotovati Reziko in da je bila z njo tudi Rihardova mati.

Fašisti so šli takoj na Rezikin dom in so takoj videli, da je vse tako kot je občinski sluga videl. Šli so za sledjo, in tenentetu je bilo sedaj takoj vse jasno.

Ukazal je rezko svoji četi naj ostane na mestu, sam pa je stopil par korakov naprej ter odločno pozival Reziko naj odloži orožje sicer jo bo k temu prisilil.

Rezika ni niti trenila z očesom, samo život se ji je krčil in je z gledalo, da bo zdaj pa zdaj napadla.

Fašistom in še posebno tenentetu je imponirala lepa mladenka, ki je tako neustrašeno jim stala nasproti in je bila pripravljena se meriti z njim na življenje in smrt. "No", si je mislil tenente "eno žensko bom tudi sam ukrotil. Bilo bi nečastno, da bi jo brutalno napadli."

Tenente tudi ni bil strahopetec, saj je imel na svojih "junaških" prsih več odlikovanj, zato je hotel Reziko sam ukrotiti. "Morda me bo potem celo vzljubila", si je mislil. "Per la Madonna", jo je sam prisebi občudoval, saj je vredna ljubezni sina krepostnih rimljanov, četudi je dekle barbarskega naroda.

"Zadnjikrat vas pozivljam lepa signorina, udajte se sicer vas dam takoj aretirati," je ukazovalno zavpil tenente in pri tem potegnili svoj brovning izza pasu. Hotel se je približati Reziki. V tem trenutku pa je Rezika pritisnila na petelina in se divje zasmejala. Instinktivno je v protibrano sprožil tudi tenente zaveda-

joč se, da ima predseboj nevarnega sovražnika, četudi je to mlada ženska. Bilo je prepozno. Kroglja ni zadela pač pa je tenente divje zakrilil z rokami in se krvaveč zgrudil na zemljo.

To seje zgodilo tako naglo in nepričakovano, da so fašisti kar okameneli. Videli so kako njih vodja koplje z nogami in težko hrope, medtem pa se jim je zazdelo, da se bo grozna ženska vrgla nanje. "Mama mia, aiuta" je zaklical nekdo in pokazal pete in za njim so se spustili še drugi.

Rezika je ostala zopet sama s svojim hlapcem in zenim mrličem več. Morda ni niti slutila, da je usmrtila ravno tistega tenenteta, ki je ubil njenega Riharda pri Hudi luknji na zborovanju.

Hlapcu se je zdelo, da postaja Rezika zopet človek. Pokleknila je poleg mrtvega zaročenca ter mu je pričela tiho šepetati, da ga je maščevala in gorje tistemu, ki bi se ga upal odtekniti, in je pričela krčevito ihteti.

"France!" je zaklicala Rezika hlapcu, ko se je nekoliko umirila. Obrni konje in pomagaj mi, da naloživa Riharda in njegovo mater ter se odpeljeva takoj v vas. Poskrbeti bo treba vse potrebno za pogreb.

France je bil vesel, ko je videl, da je njegova gospodinja zopet pri pameti. Naglo je obrnil konje in pomagal Reziki naložiti v kočijo mrliča. To delo je bilo zelo naporno kajti Rezika mu skoro nič ni mogla pomagati ker je bila že zelo izčrpana in jo je morala le še neka nadnaravna sila držati pokoncu. Ker Rezika ni nič rekla kaj pa s tenentetom, ga je hlapec kar pustil tam kjer je obležal.

Počasi in previdno je hlapec srečno pripeljal na glavno cesto. Ko so ljudje opazili Rezikino kočijo na glavni cesti, se ji ni upal nihče približati. Vedeli so vsi, kaj se je zgodilo v gozdu, da je lastnoročno usmrtila tenenteta in da je vsa četa fašistov prednjo pobegnila, ker da je zblaznela.

Ljudje so bili prepričani, da je Rezika res zblaznela in se jim to v pričo vsega, kar jo je

tako nenadoma zadelo, ni zdelo nič čudnega. Smililila se jim je uboga mladenka in so s strahom opazovali, kaj bo pa zdaj. Nekaterim se je čudno zdelo, da je hlapec še živ in zdrav.

Oddelek karabinjerjev z brigadirjem na čelu je bil ravno na potu, da aretira na vsak način zblaznelo Reziko, ko so opazili, da prihaja po beli cesti njena kočija. Brigadir se ni mogel odločiti ali bi jo aretiral takoj sredi ceste, ali bi jo pustil naj mirno nadaljuje svojo pot. Odločil se je za slednjo ter se umaknil s svojim oddelkom kraj ceste.

Rezika je opazila karabinjerje, ker je bila na to pripravljena, da ji bodo skušali ovirati pot, ona pa se je zatrdno odločila, da se bo branila do smrti. Hlapec je s strahom opazil, da postaja zopet kot je bila v gozdu. Ukazala mu je naj požene v nagel dir in karabinjerji so opazili, kako se je zalesketalo orožje v Rezikini roki. Umaknili so se hitro na polje.

Kočija je pridvela z razpenjenimi konji v blaznem diru na dvorišče Rezikine domačije. Nobenega človeka ni bilo opaziti nikjer. Hiša je bila kot izumrla. Domači so se vsi poskrili. Rezika tudi ni nikogar pogrešala. Ukazala je hlapcu naj potegne posteljo iz sosednje sobe v veliko izbo in v nekaj trenutkih je mrliča enega za drugim nesel na posteljo. Ko je Rezika videla da hlapec čaka njenega nadaljnjega ukaza, mu je rekla s hvaležnim pogledom, ki se je Francetu v dno duše utisnil, da lahko odide.

Ko je hlapec stopil na dvorišče je opazil, da je hiša krog in krog obkoljena od karabinjerjev in fašistov. Njega so mirno pustili, da je spravil konje v hlev jih napojil in zdrgnil s slamo. Uteči jim tako in tako ni mogel.

Iz hiše ni bilo slišati nobenega znamenja življenja. Brigadir je stopil k hlapcu, da bi poizvedel kaj natančnega o Reziki, če je res zblaznela in kako da je on mogel vzdržati poleg nje.

Hlapec ni hotel dati brigadirju nobenega odgovora, in ko je videl, da ne opravi pri njem ničesar se je oddaljil, češ, bomo že še govorili.

Karabinjerji in fašisti so mirno čakali, da jih zagrne plašč teme, potem pa so se hoteli za vsako ceno polastiti Rezike in mrtvega Riharda.

In res. Komaj je nastopila noč so karabinjeri na čelu s brigadirjem in podestatom dobro oboroženi hoteli vstopiti v hišo, pa so naleteli na vrata trdno zaklenjena.

Podestá je pozival Reziko naj odklene, da se ji ne bo nič žalega storilo.

Nič odgovora.

Stopil je na klop pred hišo in hotel pogledati skozi okno. V tem pa je počil od znotraj strel in razbito steklo se mu je zapičilo v obraz, da je bil v hipu ves krvav. Kri mu je zalivala oči, vendar je bil še toliko pri zavesti, da se je po vseh štirih plazil proč in dva izmed fašistov sta ga s težavo privlekla domov.

Brigadir je tuhtal in tuhtal kako bi pobesnelo žensko dobili v svoje roke, ki se je trdno zabarikadirala v svoji hiši in zgleda, da se bo branila do skrajnosti.

Karabinjeri so se posmehovali fašistom, ki so pobegnili pred eno žensko, sedaj pa so tudi sami čutili neko grozo pred to hišo in njeno zblaznelo gospodarico.

(Konec prihodnjič)

DR. S. SCHAVELZON

Vodja klinike v bolnišnici Muñiz

VENERIČNE BOLEZNI

moderno in hitro zdravljenje.

NOTRANJE BOLEZNI

srece, pljuča, želodec, obisti, reumatizem, kri itd.

GOSPE: Rezervirani prostori.

OČI - UHO - NOS - GRLO - ŽARKI X
ULTRAVIOLETA - DIATERMIA

SPECIALISTI za vsako bolezen.

NI KLINIKA

Pueyrredón 936

U. T. 47 — 8416

Sprejema od 8 do 10, 14 do 16 in 19 do 21.

Ob nedeljah od 8 do 9.

Justina Jeram:

Pri oknu

Na visokem oknu dekle sloni,
na tihem si briše solzne oči.
Gleda na luno, ki preko mesta blišči
in kliče v daljavo, moj dom kje si ti!

Kako je srečna bila nekdanj,
ko z okna je zrla v domači gaj.
Rudeč in cvetoč je bil nje obraz
in pela je pesmice lepe na glas.

Sedaj pa ko sužnja je v mrzli tujini
vse misli in želje so ji v domovini.
Izgubilo nje lice cvetoči je kras,
utihnil v grlu ji zvonki je glas.

Med sivim zidovjem ji poteka mladost
in kot ptička v kletki želi si prostost.
Tako ji dnevi in leta tekó
v upih, da večno tako pač ne bo!

Anica Jeram:

V sencí

V šenčici hladni
trudna počivam,
Mimoidočim
obraz si zakrivam.

Se misli mi mračne
v glavi vrsté,
čez morje široko
domov mi hité!

Okrog srca ovija
bridkost se ledena,
ne otaja toplota
jo solčna nobena!

Nikjer ne najde
srce si počitka,
domov bi hitela,
če bila bi ptička.

Sprašujem valove,
ki mimo hité,
kedaj se bodo vresničile
moje želje!

Valček šumljá,
se luna smehlja,
a nič ne pové,
kar vprašuje srce!

PRIMORSKE VESTI**ZOPET ŽRTEV FAŠISTIČNE STRAHO-
VLADE**

17-letni dijak Srečko Likar ustreljen od fašistov — Mati konfinirana, a sin umorjen na pragu hiše!

Idrija, decembra 1934. Mirna gorska vasica Vojsko nad Idrijo je na božične praznike bila pozorišče groznega političnega umora.

Na Božič, ki je praznik miru in sprave, so fašisti ubili na pragu njegove hiše 17-letnega Srečka Likarja, gojenca petega razreda školske gimnazije v Gorici, ki je prišel za praznike v svojo rojstno hišo.

Kdor je poznal prijazno vasico Vojsko, ki leži nad 1000 metrov visoko in kamor so pred vojno tako radi hiteli Idrijčani in tudi iz bolj oddaljenih krajev prijatelji prirode in planin, je ne bi danes več spoznal, kjer je bil prej patriarhalni mir, ki ga je prijetno prekinjala samo naša lepa pesem, vlada danes strah in groza.

V vasi, ki šteje komaj 92 hiš, ki pa so daleč na okoli raztresene, ima že od okupacije leta 1918 dalje sedež močna karabinjerska postaja, ki šteje stalno osem mož. Kakor ne bi to zadostovalo, se je pred dvema letoma nastanila v vasi še fašistična milica z devetimi miličniki. V zadnjem času pa ima stalno bivališče v Vojskem tudi močna patrolja finančne straže, dasi je Vojsko razmeroma daleč od meje in visoko na hribu. Domačini iz doline, zlasti iz Idrije, pa sploh ne smejo na oVjsko, kajti ves hrib je postal v zadnjem času grozna trdnjava. Povsod so kaverne, predori, vojaške ceste. Nikjer se ne smeš ustavljati, kajti sicer ti preti kazen in zapor.

Edina gostilna v vasi, kjer so se ustavljali

lahko tuji tudi čez noč, je bila stara Likarjeva gostilna, ki jo je po moževi smrti leta 1926 vodila Štefanija Likar, ki šteje danes 40 let. Po moževi smrti se je v drugič poročila z nekim Kacinom, (Op. ur. Nje drugi mož se ni pisal Kacin, pač pa je bilo njeno dekliško ime Štefanija Kacin.) ki pa je pred dvema letoma tragično preminul pod vinskimi sodi na poti iz Gorice. Iz prvega zakona je imela Likarjeva 4 otroke: sedaj 23-letno Valerijo, 20-letno Zofijo, 19-letno Julko in 17-letnega Srečka, iz drugega pa malo Marijo, ki je sedaj v tretjem letu.

Pri njih je med drugimi tudi vedno prenočeval trgovski zastopnik Srečko Bajt iz Idrije, kadar se je oglasil po svojih poslih na Vojskem.

Ko so letos spomladi varnostne oblasti začele preganjati, Bajta, so tudi Likarjevi prepovedali, da bi mu dala v svoji hiši prenočišča. Pred pol leta je bil Srečko Bajt konfiniran in odgnan na otok Ponza. Likarjeva je imela od tistega časa vedno sitnosti z oblastmi. 4 novembra pa so se pripeljali na Vojsko komisar in veliko številko agentov iz Gorice. 12 karabinjerjev je obkolilo Likarjevo hišo, kjer se je vršila preiskava, ki je trajala do pozne večerne ure. Nihče ni smel med tem v hišo, nihče, ki je bil zunaj (med temi niti najstarejša hči) ni smel v hišo. Štefanijo Likarjevo so agentje peljali s seboj v Idrijo, da jo zaslišijo. Ker ni bilo matere drugi dan domov, so se ustrašile njene hčerke za njeno usodo, posebno mala Marija je bridko jokala, odkar so ji hudi možje odpeljali mater. Šle so v Idrijo povpraševati pri sorodnikih, ali se ni morda mati pri njih ustavila. Nikjer niso o njej nič vedeli. Pri policijskem komisarijatu so jim pa povedali, da so jo gnali uklenjeno v Gorico. Hitele so v Gorico, toda matere niso smele videti. Čez teden dni pa so prejele vest, da so mater konfinirali.

Medicina News

Največja klinika v Buenos Airesu. Ordinira 10 zdravnikov specialistov.

12 ODDELKOV

Oddelek za vernične bolezni in sifilis. Plačevanje od \$ 10 dalje mesečno.

Blenoragija. Brezbolestno, gotovo in hitro ozdravljenje.

lišaj, itd. — Porodi, zgodnji porodi, neredno perilo.

Oddelek za ženske. Sprejema zdravnica in zdravnik specialist vsak zase. Za notranje in zunanje bolečine vseh vrst; maternica, ajčnik, čiščenje itd., izpuščaji, lišaj, itd.

Načelnica tega oddelka je zdravnica, diplomirana v Parizu in Bs. Airesu, specialistka v ŽENSKIH IN OTROŠKIH BOLEZNIH, z mnogoletno prakso, KI GOVORI SLOVANSKE JEZIKE

Klinika general. Jetika, srce, želodec, obisti, čreva itd.

Oddelek za jetične. Posebni pregled po novem načinu.

Oddelek žarki X. Radioskopia, radiografija \$ 10 za vsako.

Električni oddelek. Prozorno luč. Žarki ultra violeta infra rdeča itd.

Oddelek specialistov za otroke.

Laboratorični oddelek. Razkroj krvi vseh vrst in narave.

Sanatorični oddelek. Dognanje kakoršnekoli bolezni, po nizkih cenah.

Natančni pregled od zdravnik specialista računamo \$ 3.—.

Brezplačen pregled za venerične bolezni

VGODNO PLAČEVANJE

Ordiniramo od 9—12 in od 15—21. Ob nedeljah in prazniki od 9—12.

GOVORIMO SLOVENSKO

28 SUIPACHA 28

Dr. SAUL
WAISBEIN

Dra. BERTA WAI-
NER de WAISBEIN

zdravnik boln. Alvear

Pregled od 3—8.

Otroške in notranje
bolezni.

ZOBOZDRAVNICA

Pregled od 3—6.

AVDA. SAN MARTIN 2261

U. T. 59, Paternal 1632

Resnično je bila izgnana za dobo petih let na otoke.

Gostilniške prostore so zapečatili, tako da so smeli njeni otroci ostati le v treh sobah lastne hiše. Dejansko so bili vsi pod strogim policijskim nadzorstvom. Dejstvo je, da niso smele hčerke zvečer po mraku iz hiše in da je bila hiša stalno zastražena.

Za praznike se je pripeljal na dom, kjer je vladala žalost in jok, 17-letni sin, ki pohaja peti razred škofijske gimnazije v Gorici. Tudi on je imel v zadnjem času sitnosti s svojimi predstojniki, ki so ga po nalogu proslulega sedanjega goriškega nadškofa Margottija s silo hoteli obleči v črno fašistično srajco. 27. decembra zvečer pa se je odigrala grozna tragedija.

Ko je mladi Srečko Likar stal na pragu svoje hiše, je bil zadet od fašističnega svinca. Finančna stražnika, ki sta stala pred hišo, sta končala mlado življenje nadebudnega fanta. O groznem zločinu ni bilo nikjer poročila, celo v domači vasi vlada grozoten molk.

V MATERIJI JE UBIT FRANC FABJANČIČ

**Ubil ga je fašistični terorist Babuder
Hladnokrvno in nekaznovano ubijanje
naših ljudi**

Materija, 1. januarja 1935. Pred tednom dni se je dogodila v naši mirni vasi krvava tragedija, ki je globoko odjeknila po celem našem zaslužnjem okraju. Narod je ves zbežan in preplašen; skoraj brez besedi iz strahu pred novimi žrtvami.

Proshli Josip Babuder iz Materije št. 12, star 30 let, ki opravlja že več let službo občinskega sluga in priganjača črnosrajčnikov, je hladnokrvno izpalil na svojega sovaščana Franca Fabjančiča, strega 32 let, družinskega očeta 4 otrok, 3 strele iz revolverja in ga na mestu umoril.

Tako je zločinski Babuder, ki je kakor rečeno najzvestejši oproda črnosrajčnikov in že več let vnet priganjač našega življa izstrelil iz naše srede poštenega družinskega očeta in sina najpoštenejše kmečke družine, kakor tudi zvestega sina našega naroda. Pokojnik namreč ni opustil nobene prilike, da ne bi zbral okoli sebe svoje sovrstnike in z njimi zapel našo domačo pesem. Morilec Babuder ni mogel pozabiti, da je pokojni vzgajal svoje otro-

ke v materinem jeziku in neprikrito vedno in povsod grajal odpadništvo in izdajstvo morilca. S svojim življenjem je plačal svojo poštenost in narodno zavednost.

Morilec seveda se mirno sprehaja še nadalje po naših vaseh in celo baha s svojim dejanjem. Sodnija je uvedla preiskavo, toda morilec kljub temu pričakuje nagrawo, katera mu kakor izgleda ne boi zostala, ker umoril je le poštenega in zvestega sinu jugoslovenskega naroda.

ŠE ENA FAŠISTIČNA ŽRTEV

Knežak. Nekako pred letom dni je bil aretiran neki naš mladenič z priimkom Černetič ter so ga odgnali v ječo za 8 mesecev brez da bi mu mogli dokazati kako krivdo.

Ko je Černetič odšel v ječo je bil popolnoma zdrav in lep mladenič, vrnil pa se je ves polomljen in jetičen kar je posledica podzemeljske ječe.

Bil je zaprt v Trstu pri "Jezuitih". Kakor hitro je prišel domov se je vlegel in se še ni dvignil. Fant je zelo dober in med vsemi zelo spoštovan. Težko nam je, da bo tudi ta mladenič moral najbrže v prerani grob. Fašisti se še niso napili dovolj naše krvi.

Zagorje na Pivki. Zadnje čase se je v naših krajih ojačil fašistični teror. Človek skoro ne sme niti spregovoriti v svojem jeziku. V preteklem mesecu je bilo pri nas aretiranih 12 mladeničev samo zato, ker so prepevali slovenske pesmi. Odvedeni so bili v Trst kjer so še danes.

Župnik nam je sporočil s prižnice, da nam ne bo več pridigal v slovenskem jeziku temveč v italijanskem, ker je dobil tako ukaz od nadškofa Margottija iz Gorice.

Brezovica. Zaradi požiga fašistične šole v Krvavem potoku so bili aretirani ter odvedeni v zapore učiteljica in nje mož ter trgovec iz Kazine Dušan Šiškovič. Ker jim le niso mogli ničesar dokazati so bili slednjič izpuščeni na svobodo.

Reka. Kot smo že poročali, so bili za božične praznike aretirani štirje mladi študentje ko so se vračali iz Reke v Trnovo na počitnice. Aretirani so bili: brata Rebec, Butinar in še en mladenič, ki pa ne vemo njegovega imena. Praznike so praznovali ubogi mladeniči v ječi. Ker pa jim niso mogli ničesar protidržav-

nega dokazati so jih slednjič izpustili na svobodo, a so jim ostali, menda za spomin, vidni znaki pretepanja. Povod da so jih aretirali ni bilo nič drugega, kot da so v vlaku medsebojno govorili slovensko.

Reka. V zadnji številki smo poročali o izgonu župnika v Trnovem. K temu še dodamo, da župnik ni hotel vzgajati mladino v fašističnem duhu in da je po cerkvenih in božjih postavah, da se sme pridigati ljudstvu v tistem jeziku, ki ga ono govori, tako tudi delal. Oblasti pa so mu še naprtili, da je imel v zvoniku bombe in letake. Aretirale so ga takoj ter mu dali četrto ure, da poveže svojo culo. Odpeljali so ga z avtomobilom v Trst in takoj z vlakom do Brennerja.

Kontovel. Tržaška kvestura je izrekla strogo policijsko nadzorstvo nad župnikom Križmanom Nazarijo.

Nabrežina. Fašisti so pripravili za mladino, da bi jo lažje dobili na limanice, več telovadnega orodja. Neke noči pa je vse skupaj nekdo uničil. (Vzemimo kot poročila tržaški "Piccolo"). Predsednik komiteta je takoj vso stvar javil karabinjerjem in ti so aretirali Ivana Pahor, Ivanov star 47 let, Angela Stefani, (je gotovo pokvarjeno ime) pok. Franca, stara 31 let, Petra Pecorari (?) Antonov star 16 let, Viktorja Godina, starega 14 let in Gaetana Mascareli (?) starega 40 let. Vsi razen Godine so priznali, da so naredili ogenj in se ugreli. Sodišče jih je obsodilo: Pahorja, Stefanija in Mascarelija na 8 mes. ječe in na 800 lir globe vsakega. Pecorari in Godina sta oproščena.

Pola. Mussolini je podaril Istri 300 q. pšenice, da si ljudje utešijo glad. Corriere Istriano se je razjokal nad dobroto Mussolinija, ki gotovo si misli: "onde rendere più leggera e più serena la sorte". Mi bi namesto "sorte" rekli "morte".

ŠTEVILO POLITIČNIH KAZNJENCEV

Vseh političnih kaznjencev, ne všteti, Kitarajsko, Mandžurijo in Rusijo, jih je 14.077 in imajo skupno 27.578 let ječe, 89 dosmrtno ječo in 94 na smrt. Koliko teh odpade na Italijo?

Gorico. Poznani italijanski književni tednik "L'Italia letteraria" je pirnesel na uvodnem mestu članek o slikarju Špacapanu.

Fotografija "LA MODERNA"

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

NOVOPOROČENCI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki Vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klientelo.

Poštna slika od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak dan do devetih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotografija "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Bs. Aires

Telefon: 59 - 0522

Dr MILOSLAVICH

Zdravnik za notranje bolezni.

Praktikiran na klinikah na Dunaju, Pragi in Parizu.

Zdravi bolezni kože, krvi in spolne bolezni.

Se govori slovensko, nemško in špansko.

**PETNAJSTEDNEVNO PLAČEVANJE
GARANTIRANO ZDRAVLJENJE**

Sprejemanje strank od 11 do 12 in od 3 do 7 zvečer. — Ob nedeljah od 9 do 11 ure zjutraj.

Ulica Reconquista 629

U. T. RETIRO 1852

Naši javnosti!

Beda med našimi akademiki je vedno hujša in v teh težkih dneh je prikipela do vrhunca. Številni akademiki so danes brez zadostne obleke, v nezakurjenih sobah jim je onemogočeno študiranje in mnogi poznajo le po en obrok hrane dnevno. Akademiku je radi njegove akademske samozavesti težko pokazati svoje pomanjkanje in če hoče dobiti skorjo kruha, je skoro vedno prisiljen ponižati se.

Zato so vsi akademiki ljubljanske univerze složno organizirali Akcijo za pomoč revnim akademikom, ki stoji pod pokroviteljstvom rektorja g. dr. Ramovša in tako jamči, da bo podprla akademike le z obzirom na njihove potrebe.

Zato se obračamo na vse intelektualce, gospodarske institucije, industrijce, trgovce in druge pridobitnike v Sloveniji, da priskočijo na pomoč. Razposlali bomo položnice; one, ki bi raje darovali v blagu, pa prosimo, da ga odpošljejo na naslov: Akcija za pomoč revnim akademikom, Ljubljana, univerza. Pomoč nam je dobrodošla v kakršnikoli obliki; dalje prosimo posameznike v Ljubljani, da bi bili pripravljene sprejeti kakega akademika na prebrano, četudi le po en dan v tednu. One, ki bi nas mogoče pomotoma prezrli, si dovoljujemo obvestiti, da jih bosta posetila po dva naša zastopnika po 15. januarju.

Vsa akademska mladina bo znala dobroto ceniti; zavedala se bo, da v življenju ni osamljeno, ampak da jo naša javnost ščiti in ji stoji s pomočjo ob strani.

Akcija za pomoč revnim akademikom ljubljanske univerze.

AVSTRIJSKI FAŠIZEM IN SLOVENSKA MANJŠINA

Lepe besede vicekancelarja Starhemberga

O priliki svojega potovanja po Koroškem je vicekancelar Starhemberg govoril med drugim v Velikoven, kjer je dejal tudi tole:

"Obmejno nemštvo stoji in pade z Avstrijo. Samo avstrijska zavest zamore to deželo braniti in ohraniti. S tem pa nikakor ne napovemo boja jezikovnim manjšinam. Če zastopamo svoje nemštvo, ne napovedujemo boja ne slovanskemu sosedu in tudi ne slovanskim rojakom, ki živijo v naši državi. S ponosom hočemo Avstriji zasledovati cilj, da bo manjšinska zaščita v naši državi vzorna in se ne bo čutila nobena manjšina zapostavljena. S ponosom pa hočemo zasledovati tudi drugi cilj, da namreč ohranimo vse, kar je nemškega, ter varujemo in pospešujemo nemštvo do skrajne doslednosti. To povem zato, ker vlada v krogih izobraženstva obmejnega ozemlja če-

ZANIMIVOSTI

Leto 1935

Posnemamo iz enega tukajšnjih večernih listov, poročilo od nekega znanega pariškega astrologa — moderni prerok — o napovedi bodočih dogodiljajev v letu 1935. Kakor več ali manj znano njih leto ne začneja z januarjem marveč z marcom.

Dosedanje napovedi tega modernega čarovnika so se popolnoma uresničile, vse večje spremembe, kakor atentati, politični pokolji, velikanske goljufije, ki jih je prerokoval so se tudi izvršile, vsled tega smatramo za zanimivo poročati o prerokbi za leto 1935.

Možakar, ki mora biti obenem znameniti zvezdoslovec, vidi v letu 1935 vsesplošno zboljšanje. Sicer bo kriza še tam do junija meseca pritiskala, potem pa bo nastal preobrat v dobro, brezposelnost bo znatno pojenjala in blagostanje se bo povrnilo. Na političnem pozorišču se bodo prijateljske vezi med Francijo in Italijo še bolj utrdile, z Nemčijo in Francijo se bodo odnošaji tudi znatno zboljšali, sedanja vlada na francoskem bo vladala skoraj do konca leta, ne fašizma in ne komunizma se ni bati Franciji Mussoliniju in Hitlerju seni bati za njih življenje, le zadnjemu se bo pripetil incident, ki pa ne bo imel večjih posledic. Nevarnosti vojsk ni nobene za enkrat, predvideva pa za sigurno da izbruhne vojska v letu 1944.

SHOD ČARODEJEV

V septembru se je v Dessau vršil shod čarodejev z vsega sveta. 150 udeležnikov je bilo. Niso bili to poklicni čarodeji, nego le ljubitelji, ki so po poklicu trgovci, tehniki, zdravniki, pravniki, uradniki in znanstveniki. Prav čudovito je, kaj vse znajo ti ljudje. Po vseh kotih, pri vseh mizah so sedeli in čarali. Preizkušali so nove zvijače, kazali nove ročne umetnosti, delali zapletene vozle, čarali z robcem, igrali biljardne kroglice in tako naprej. Da na svetu cenijo ta sport, so pokazali številni brzojavni pozdravi uglednih osebnosti. Na shodu se vsekozi prevladovalo razburljivo ozračje, iz ka-

sto povsem napačno pojmovanje nacionalne dolžnosti. Avstrija bo slejkoprej vodila vsememško politiko. Pošteni Nemci smo in zato dolžni, da doprinesemo svojemu nacionalnemu čutu tudi žrtve ter mu služimo".

Po nedavni izjavi kancelarja Schusehnigga za manjšine sedaj torej tudi slična izjava vodje eimatschutza Starhemberga. Lepe besede... O dejanjih bi naši Korošci imeli kaj povedati...

terege se je čul vesel smeh, ko se je posrečila pokazana ročna umetnost. Udeležniki so imeli popoldne in zvečer javne predstave. Neverjetne ročne spretnosti so kazali. Tako je nekdo zavil gorečo svečo v papir, pihnil in naredil, da je na videz izginila v zraku. "Prazen hokus-pokus!" se je slišalo. Tedaj je pa vzel iz zraka robec. "Vara!" so se oglasili glasovi iz občinstva. "Sveča je v robcu!" Čarodej je razprostrl robec, stopil med občinstvo in izvlekel svečo iz telovnika tistega, ki je prej zaklical, da je vse skupaj hokus-pokus. Najlepši pa je bil konec shoda. Kakih deset najbolj neugnanih je pilo v majhni krčmi do 4. zjutraj, ko se je pokazalo oko postave v podobi dveh stražnikov, da bi jih postavila na cesto. "Oprostite, gospod nadzornik, jajce imate pod čepico!" "Ej, gospod nadzornik, v suknjiču imate igralne karte!" "In sedem zelenih robcev pod pazduho!" Tako se je vsipalo od vseh strani nad stražnika. Bila sta v največji zadregi, naposled pa sta vendarle obvladala neugnano čarovniško družbo. Dva sta se dala celo prostovoljno vkleniti in odvesti. Toda nista še prišla do vrat, že sta bila spet prosta spon in sta iznova čarala.

TRIJE INŽENJERJI GRADE V SAHARI SEDEM SVETILNIKOV

V enem delu puste Sahare, ki se imenuje Puščava strahu, so zaposleni trije francoski inženjerji z gradnjo prvega izmed sedmih svetilnikov, ki bodo v bodoče kazali pot skozi neskončno puščavo avtomobilistom, letalcem in karavanam. Svetilniki bodo po 35 m visoki stolpi iz jekla in betona, katerim ne bodo mogle do živega niti ronarske tolpe, ki često zablodijo v puščavo. Luči v svetilnikih, vidne 100 m daleč naokrog, bodo svetile dve leti brez vsakega polnjenja ali reguliranja, ker bo gorela v njih neka posebna zmes. Mnogi ljudje in živali se bodo lahko v bodoče zahvalili svetilnikom za svojo rešitev pred smrtjo od vročine in žeje. To, kar je napravil inženjer Delaplace s svojima pomočnikoma, je ogromno delo v pravem pomenu besede. Inženjerji imajo samo dva avtomobila, ki z njima dovažajo jeklo, cement in gorivo na velike razdalje. Nепrestano morajo izpopolnjevati zaloge živil, orodja in lesa, zlasti si pa morajo preskrbovati vodo v neprestani nevarnosti, da jih napadejo arabski razbojniki. "Naša naloga ni lahka", je pravil nedavno inženjer Delaplace nekemu novinarju, ki ga je prignala k njemu radovednost. "Sami si kuhamo, sami smo si inženjerji, zidarji, šoferji, lovci in celo zdravniki. Trpeti moramo žejo, strašno vročino podnevi in huđ mrz podnoči. Oči nas vedno peko, ustnice imamo razpokane in jezike otekle. To ni šala, toda naš trud bo poplačan z uspehom.

RECUERDE **INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL**

BLENORRAGIA
SIFILIS Y DEMAS VENEREAS

EL INSTITUTO MAS ANTIGUO ATENDIDO POR MEDICOS
BRASIL 923 PLAZA CONSTITUCION
DE 10 A 12 DE 15 A 21

*Sin lavajes
Sin dolor*

**SELITVE V MESTU IN NA DEZELO
ZA ZMERNE CENE**

PREVOZNO PODJETJE

RAFAEL TURK

OSORIO 5085 esq. WARNES 2200

U. T. 59-2505 in 59-3667

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

KAKO SO OBOGATELI — VERIŽULKI?

Senatni odbor se še zmeraj zabava s tem, da preiskuje, na kakšen način so med vojno obonesen senatni odbor ugotovil, da je neki indugateli različni dobavitelji orožja. Tako je dastrijec v Tennessyju začel svojo obrt. l. 1914 s kapitalom 5000 dolarjev. Ob zaključku vojne je njegovo premoženje narastlo na 200 milijonov dolarjev. Senatni odbor je sklenil, da bo sedaj začel preiskovati delovanje banke Morgan, ki je dolži, da je bila ona tista, ki je financirala vso svetovno vojno.

TETOVIRANE USTNICE

Neki sloviti pariški kosmetik se je vrnil z dolgega potovanja domov z "odrešilno" novico. Ženske si v bodoče ne bodo več barvale ustnice, temveč si jih bodo enostavno — tetovirale. Stvar bo sicer "malo bolela", kakor priznava kosmetik sam, ker je treba ustnice pač žgati, a zato bo imelo prednost: da bodo imele ustnice tisto obliko, ki jo bo moda proglasila za najlepšo, in da bo enkratna, ustnice ohranijo potem namreč za stalno svojo obliko.

Marsikomu bi se zdelo čudno, da bi veljale za civilizirane Evropke 20. stoletja navade, kakršne vladajo drugače samo za redke divjakinje, ki stoje na civilizacijski stopnji kamene dobe, in eventualno še za — zločinke. Toda dejstvo je, da je kosmetikova ideja "vžgala", prve Parižanke s tetoviranimi ustnicami so se že pojavile na ulici in zbudile seveda senzacijo, baje je nova moda prodrla tudi že v London in drugod. A kakor je bilo pričakovati, ni ostalo samo pri ustnicah. Čemu bi se ne prenesla tetoviranja tudi na ostale dele telesa. In res se je grofica Vandinova pri zadnji premieri v Parizu pojavila z vtetovirano kačo na desnem, razgaljenem ramenu, žena industrialca Banqueta pa nosi na levi nogi vtetovirano — verigo. Kakšne možnosti se še prožijo! Kosmetiku seveda najboljša, kajti njegovi honorarji so — izredni, že zato, ker je mož ta čas v Parizu še edini, ki se "razume na svoj posel". Pa tudi tisti, ki se izogibajo prifrknjenih žensk, bodo imeli lepo priliko, saj jih bodo spoznali poznamenjih, vžganih jim v obraz in drugod.

Diplomirana babica

ANA CHARPOVA

v Pragi in Buenos Airesu

Ima odlogetno prakso v porodnišnici v Pragi in v bolnici Rawson v Bs. Airesu. Sprejemajo se penzionistke, posebno s kampa.

Calle CABRERA 4311

U. T. Palermo, 2383

HUMOR

Iz šole

za hrano?" vpraša učitelj.

"Kdo ve, katera žival človeku najbolj služi "Kokoš, gospod učitelj", odgovori Jernačev Matija.

"Zakaj?"

"Ker je lahko jemo pred njenim rojstvom in po njeni smrti!"

Slovenska gostilna pri Veselem Štajercu

Naznanjam vsem cenjenim rojakom v slovenski naselbini da razpolagam z novim igriščem na kroglice in keglje pod streho.

Krasen plesni salon kjer vsako nedeljo svira dobra slovenska godba.

Prvovrstna domača kuhinja in pijača po zmernih cenah.

Za obilen obisk se najtopleje priporoča lastnik

Štefan Celec

MAN. ESTEVEZ 499 AVELLANEDA

Vsem Slovincem naznanjava, da sva odprla lastno prodajalno, oglja, drv, krompirja itd.

Točna postrežba na dom. Se priporoča cenj. rojakom in rojakinjam. Lastnika

J. Trampuž in J. Brišček

Ulica NOVARO 5201 — Villa Devoto

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope dospejo:

Februarja:

2—Ppssa Giovanna (iz Genove 12. 1.)
3—Augustus (iz Genove 20. 1.)
3—C. S. Tomé (iz Genove 19. 1.)
6—Monte Pascual (iz Hamburga 12. 1.)

Odplovejo:

Februarja:

7—Augustus (v Genovo 23. 2.)

VREDNOST DENARJA

	Nakup:	Prodaja:
100 dolarjev	398.60	402.70
100 ital. lir	33.70	34.10
100 dinarjev	8.20	8.90
100 frankov	26.30	27.—
100 čeških kron	16.—	17.—
1 funt šterling	19.45	19.75

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$, lepo sliko v barvah
Odrpno tudi ob nedeljah.

F. Quiroga 1275

DOCK SUD

Atelje MARKO RADALJ

ZUBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

Quilmes Cristal
Quilmes Bock
elaboradas con las mejores materias primas: lupulo fino y pura malta argentina
botellas de Un litro
especial para familias.